

Avsiktsförklaring

för uppdrag om försöksverksamhet med praktiktäna forskning

Regeringen har genom beslut den 9 mars 2017 (U2015/03573/UH, U2017/01129/UH) uppdragit åt Uppsala universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet och Karlstads universitet att planera och genomföra en försöksverksamhet i syfte att utveckla och pröva olika modeller för samverkan mellan universitet och högskolor och huvudmän inom skolväsendet kring praktiktäna forskning. Försöksverksamheten ska bidra till en stärkt vetenskaplig grund i lärar- och förskolläraryrket och i skolväsendet.

Enligt regeringens beslut ska de ansvariga universiteterna samordna försöksverksamheten mellan sig och ansvara för att den dokumenteras och utvärderas och att erfarenheterna och resultaten av utvärderingen sprids i syfte att göra det möjligt för andra universitet, högskolor och skolhuvudmän att använda sig av samverkansmodellerna. Uppdraget avser perioden 2017-2021 och det ska slutredovisas senast den 1 mars 2022.

Som ansvariga universitet värdesätter vi förtroendet som regeringen visar oss genom detta uppdrag. Uppdraget innebär ett åtagande som sträcker sig bortom våra enskilda universitet och de skolhuvudmän och andra universitet och högskolor som kommer att samverka med våra universitet inom försöksverksamheten. Uppdraget är av nationellt intresse och av avgörande betydelse för svensk skolutveckling.

Som ansvariga universitet kommer vi att samordna försöksverksamheten med utgångspunkt i föreliggande avsiktsförklaring. Avsiktsförklaringen avser att ligga till grund för det operativa genomförandet av försöksverksamheten vid våra enskilda lärosäten, och för de dialoger om samverkan vi ska föra med olika aktörer inom uppdragets ram.

Avsiktsförklaringen har förankrats hos och stöds av skolhuvudmännen genom Sveriges kommuner och landsting och Friskolornas riksförbund.

Eva Åkesson
Rektor, Uppsala universitet

Pam Fredman
Rektor, Göteborgs universitet

Hans Adolfsson
Rektor, Umeå universitet

Åsa Bergenheim
Rektor, Karlstads universitet

Övergripande målsättningar och utgångspunkter

Våra målsättningar är långsiktiga. Om tjugo år är praktiktäna forskning grunden för de professionellas yrkesutövning inom skolväsendet och för lärar- och förskollärarytbildningen. Om tjugo år bedriver forskare vid lärosäten och lärare och förskollärare i skolväsendet praktiktäna forskning i samverkan – i hela landet. Om tjugo år har vi etablerat nya förhållningssätt till samverkan kring praktiktäna forskning.

Det förutsätter nationellt likvärdiga och hållbara strukturer som möjliggör ett nära samarbete som vilar på insikten om det ömsesidiga beroendet mellan verksamheten inom akademien och inom skolväsendet. Inom hälso- och sjukvården har *Avtal om läkarutbildning och forskning* (ALF-avtalet) möjliggjort en sådan utveckling. ALF-avtalet är därför en självklar utgångspunkt för uppdraget om försöksverksamhet med praktiktäna forskning.

Praktiktäna forskning

Praktiktäna forskning avser inom försöksverksamheten sådan utbildningsvetenskaplig forskning som förutsätter huvudmännens strukturer och resurser, och har som mål att lösa problem, och utnyttja potentialer, inom undervisningen/utbildningen eller att identifiera faktorer som leder till förbättrade elevresultat inom läroplanernas samtliga områden.

Utbildningsvetenskaplig forskning är till sin karaktär bred och tvärvetenskaplig, och innefattar många discipliner med forskare från olika ämnesområden, i enlighet med den beskrivning som tillhandahålls av Utbildningsvetenskapliga kommittén vid Vetenskapsrådet.¹

Den praktiktäna forskningen inom försöksverksamheten ska hålla hög vetenskaplig kvalitet, vara tydligt kopplad till verksamhetsutveckling, och dokumenteras genom publikationer.

Modeller för samverkan

En central utgångspunkt är att flera olika modeller för samverkan mellan universitet och högskolor och skolhuvudmän kring praktiktäna forskning ska utvecklas och prövas lokalt inom försöksverksamhetens ram, utifrån tre övergripande kategorier som sinsemellan med fördel kan samordnas:

- särskilda anställningar och uppdrag
- aktiviteter för att bedriva och stärka praktiktäna forskning utifrån skolans behov
- skapandet av långsiktiga strukturer för att möjliggöra för lärare, lärarstudenter och forskare att kunna samverka i praktiktäna forskning och verksamhetsutveckling

¹ Se: <http://bit.ly/2pZfyZr>

Organisation för genomförande

Samordningsgrupp

För övergripande samordning av försöksverksamheten och för löpande dialog med aktörer på nationell nivå bildas en samordningsgrupp bestående av företrädare för ansvariga universitet. Företrädarna har ledningsansvar för lärarutbildning vid respektive universitet.

Samordningsgruppen rapporterar, genom varje universitets företrädare, till universitetsledningarna vid de ansvariga universiteten.

Lokala avtal eller överenskommelser

Samverkan mellan deltagande lärosäten och berörda skolhuvudmän ska inom försöksverksamhetens regleras genom lokala avtal eller överenskommelser.

I dessa ska bland annat följande förhållanden regleras:

- medverkande parter åtaganden i försöksverksamheten
- sammansättningen av ett gemensamt ledningsorgan för samverkan mellan lärosäten och skolhuvudmän samt dess organisation och arbetsformer
- hur gemensam prioritering och fördelning av medlen inom försöksverksamheten ska göras mot bakgrund av gemensamma målsättningar och visioner

Dokumentation, redovisning och slutrapport

Varje ansvarigt universitet ansvarar för att dokumentera och utvärdera de samverkansmodeller som utvecklas och prövas lokalt och för att sprida erfarenheter från utvärderingarna, samt för årlig delredovisning av uppdraget till regeringen.

Erfarenheterna från de lokala utvärderingarna ska diskuteras inom samordningsgruppen som årligen gör en samlad bedömning av hur försöksverksamheten fortlöper och delger berörda parter detta.

Slutrapporten som ska tillsändas regeringen senast 1 mars 2022 tas fram i samarbete mellan ansvariga universitet vilka solidariskt bidrar med resurser i form av exempelvis arbetstid och utvärderingskompetens.